

Powiatowe Centrum
Pomocy Rodzinie
w Stalowej Woli

Państwowy Fundusz
Rehabilitacji Osób
Niepełnosprawnych

Program "Aktywny samorząd" w 2024 r.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli uprzejmie informuje, że od 1 marca 2024 r. rozpocznie się nabór wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON w ramach programu „AKTYWNY SAMORZĄD” w 2024 roku.

Z „Kierunkami działań oraz warunkami brzegowymi obowiązującymi realizatorów programu „Aktywny samorząd” w 2024 roku oraz z aktualnym tekstem jednolitym programu, po zmianach wprowadzonych przez Radę Nadzorczą PFRON (załącznik do uchwały nr 19/2023 Rady Nadzorczej PFRON z dnia 29 września 2023 r.), można zapoznać się pod adresem <https://www.pfron.org.pl/aktualnosci/szczegoly-aktualnosci/news/aktywny-samorzad-w-2024-roku/>.

Warunki dofinansowania (wysokość dofinansowania, wymagany udział własny) ujęte są w ustępach: 9-24 „Kierunków działań oraz warunków brzegowych (...)” w 2024 r.; warunki uczestnictwa w programie zawarte są w rozdziale VI ustępach 1, 2, oraz 5 „Programu (...)”

W bieżącym roku wnioski o dofinansowanie w ramach Modułu I oraz Modułu II można składać przez Internet za pośrednictwem platformy SOW - Systemu Obsługi Wsparcia, finansowanego ze środków PFRON, dostępnego na stronie internetowej <https://sow.pfron.org.pl/>.

Osoby zainteresowane uzyskaniem wsparcia, w ramach SOW mogą skorzystać z różnych form pomocy przy złożeniu wniosku. Są to:

- kreator ułatwiający wnioskowanie o środki
- infolinia,
- mobilny asystent
- pracownik PFRON w punkcie informacyjnym SOW. Takie punkty są zlokalizowane w oddziałach PFRON

Zachęcamy do założenia Profilu Zaufanego na platformie ePUAP lub kwalifikowalnego podpisu elektronicznego i złożenia wniosku o dofinansowanie w formie elektronicznej, z użyciem systemu SOW.

Aby uzyskać instrukcję utworzenia PROFILU ZAUFANEGO należy odwiedzić stronę:

<https://obywatel.gov.pl/zaloz-profil-zaufany> lub zapoznać się z ofertą banku, w którym posiadają Państwo rachunek.

Więcej informacji o tym, jak zakłada się Profil Zaufany, znajduje się:

- na portalu SOW (włącznie z filmem instruktażowym),
- na wymienionym wyżej Portalu Profilu Zaufanego,
- na portalu OBYWATEL.GOV.PL,
- na stronie internetowej Ministerstwa Cyfryzacji.

Terminy przyjmowania wniosków:

1. Moduł I – od 1 marca 2024 r. do 31 sierpnia 2024 r.

2. Moduł II:

- od 1 marca 2024 r. do 31 marca 2024 r. (dla wniosków roku akademickiego 2023/2024)
- od 1 września 2024 r. do 10 października 2024 r. (dla wniosków roku akademickiego 2024/2025)

UWAGA: Od bieżącego roku w ramach Modułu II mogą składać wnioski osoby z lekkim stopniem niepełnosprawności

Szczegółowe informacje dotyczące naboru można uzyskać w Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Stalowej Woli, ul. 1 Sierpnia 12, 37-450 Stalowa Wola, pok. 318 lub pod nr telefonu 15 643 36 66 oraz 15 643 37 04.

I. W 2024 ROKU POMOC MOŻNA UZYSKAĆ W NASTĘPUJĄCYCH MODUŁACH, OBSZARACH I ZADANIACH

1. MODUŁ I – likwidacja barier utrudniających aktywizację społeczną i zawodową w tym:

Obszar A – likwidacja bariery transportowej:

- **Zadanie 1** – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- **Zadanie 2** – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu,
- **Zadanie 3** – pomoc w uzyskaniu prawa jazdy, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego,
- **Zadanie 4** – pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu, adresowana do osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu

Obszar B – likwidacja barier w dostępie do uczestniczenia w społeczeństwie informacyjnym:

- **Zadanie 1** – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub do osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku lub obu kończyn górnych,
- **Zadanie 2** – dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania,
- **Zadanie 3** – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu wzroku,
- **Zadanie 4** – pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym albo umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu słuchu i trudnościami w komunikowaniu się za pomocą mowy,
- **Zadanie 5** – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym lub umiarkowanym stopniem niepełnosprawności

Obszar C – likwidacja barier w poruszaniu się:

- **Zadanie 1** – pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności i dysfunkcją uniemożliwiającą samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym,
- **Zadanie 2** – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności,
- **Zadanie 3** – pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości, adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- **Zadanie 4** – pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne, (co najmniej na III poziomie jakości), adresowana do osób ze stopniem niepełnosprawności,
- **Zadanie 5** – pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego, adresowana do osób z orzeczeniem o niepełnosprawności (do 16 roku życia) lub osób ze znacznym stopniem niepełnosprawności, z dysfunkcją narządu ruchu powodującą problemy w samodzielnym przemieszczaniu się i posiadających zgodę lekarza specjalisty na użytkowanie przedmiotu dofinansowania,

Obszar D – pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką), adresowana do osób ze znacznym lub

umiarkowanym stopniem niepełnosprawności, którzy są przedstawicielem ustawowym lub opiekunem prawnym dziecka;

2. MODUŁ II - pomoc w uzyskaniu wykształcenia na poziomie wyższym, adresowana do osób ze znacznym, umiarkowanym lub lekkim stopniem niepełnosprawności, pobierających naukę:

- w szkole policealnej,
- w kolegium
- w szkole wyższej (studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktorskie albo doktoranckie prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu);
- a także osób, które przewód doktorski otworzyły poza studiami doktoranckimi.

II. WYSOKOŚĆ DOFINANSOWANIA, WARUNKI UCZESTNICTWA W PROGRAMIE

MODUŁ I – LIKOWDACJA BARIER UTRUDNIAJĄCYCH AKTYWIZACJĘ SPOŁECZNĄ I ZAWODOWĄ			
Obszary i Zadania	Max kwota dofinansowania	Udział własny wnioskodawcy	Adresaci (warunki uczestnictwa)
OBSZAR A			
LIKWIDACJA BARIERY TRANSPORTOWEJ			
Zadanie 1 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu	70 000 zł. , z zastrzeżeniem, iż na zakup niestacjonarnego/mobilnego fotela/fotelika do przewozu osoby niepełnosprawnej 8.000 zł.	10%	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności; • wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie; • dysfunkcja narządu ruchu
Zadanie 2 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (z wyłączeniem kat. A, A1, A2, AM)	<ul style="list-style-type: none"> • 2 310 zł – dla kosztów kursu i egzaminów kat. B • 3 850 zł. – dla kosztów i kursu i egzaminów pozostałych kat. • 880 zł – dla pozostałych kosztów w przypadku kursu poza miejscowością zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; • wiek aktywności zawodowej; • dysfunkcja narządu ruchu
Zadanie 3 pomoc w uzyskaniu prawa jazdy (z wyłączeniem kat. A, A1, A2, AM)	<ul style="list-style-type: none"> • 2 310 zł – dla kosztów kursu i egzaminów kat. B • 3 850 zł. – dla kosztów i kursu pozostałych kat. • 880 zł – dla pozostałych kosztów w przypadku kursu poza miejscem zamieszkania wnioskodawcy (koszty związane z zakwaterowaniem, wyżywieniem i dojazdem w okresie trwania kursu) • 550 zł. – dla kosztów usług tłumacza migowego 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; • wiek aktywności zawodowej; • dysfunkcja narządu słuchu, w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego
Zadanie 4 pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania samochodu	<ul style="list-style-type: none"> • 4 400 zł. 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności; • wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie • dysfunkcja narządu słuchu
OBSZAR B			
LIKWIDACJA BARIER W DOSTĘPIE DO UCZESTNICTWA W SPOŁECZEŃSTWIE INFORMACYJNYM			
Zadanie 1 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	<ul style="list-style-type: none"> • 26 500 zł. z czego 16 500 zł. na urządzenia brajłowskie dla osoby niewidomej • 10 000 zł. dla pozostałych adresatów w zadaniu 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności, • wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie • dysfunkcja obu kończyn górnych lub narządu wzroku
Zadanie 2 dofinansowanie szkoleń w zakresie obsługi nabytego w ramach programu sprzętu elektronicznego i oprogramowania	<ul style="list-style-type: none"> • 4 400 zł. dla osoby głuchoniewidomej • 3 300 zł. dla osoby z dysfunkcją narządu słuchu • 2 200 zł. dla pozostałych adresatów Obszaru <p>z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania o 100%, wyłącznie w przypadku, gdy poziom dysfunkcji narządu wzroku lub słuchu wymaga zwiększenia liczby godzin szkolenia</p>	nie wymagany	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc udzielona w ramach obszaru B

Zadanie 3 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	<ul style="list-style-type: none"> • 10 000 zł. 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • umiarkowany stopień niepełnosprawności; • dysfunkcja narządu wzroku; • wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie
Zadanie 4 pomoc w zakupie sprzętu elektronicznego lub jego elementów oraz oprogramowania	<ul style="list-style-type: none"> • 6 000 zł. 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności; • dysfunkcja narządu słuchu; • trudności w komunikowaniu się za pomocą mowy; • wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie
Zadanie 5 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego sprzętu elektronicznego	<ul style="list-style-type: none"> • 1 650 zł. 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • pomoc udzielona w Zadaniu: 1, 3 lub 4; • znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności lub przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności
OBSZAR C LIKwidacja BARIER W PORUSZANIU SIĘ			
Zadanie 1 pomoc w zakupie wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	<ul style="list-style-type: none"> • 17 600 zł. z możliwością zwiększenia kwoty dofinansowania do kwoty rekomendowanej przez eksperta PFRON, jednak nie więcej niż do 27 500 • do 220 zł. dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności, • zatrudnienie lub nauka lub potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy albo podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie, • wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, • dysfunkcje uniemożliwiające samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym
Zadanie 2 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanego skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym	<ul style="list-style-type: none"> • 3 850 zł. z czego na zakup jednego akumulatora – nie więcej niż 1 100 zł. 	nie wymagany	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia - orzeczenie o niepełnosprawności
Zadanie 3 pomoc w zakupie protezy kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne tj. protezy co najmniej na III poziomie jakości	<ul style="list-style-type: none"> • 13 200 zł. w zakresie ręki • 28 600 zł. w zakresie przedramienia, • 33000 zł. w zakresie ramienia lub wyluszczenia w stawie barkowym • 19 800 zł. na poziomie stopy lub podudzia • 27 500 zł. na wysokości uda (także przez staw kolanowy) • 33 000 zł. w zakresie uda lub wyluszczeniu w stawie biodrowym <p>z możliwością zwiększenia dofinansowania w wyjątkowych przypadkach i wyłącznie wtedy, gdy celowość zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy), zostanie zarekomendowana przez eksperta PFRON, jednak nie więcej niż do trzykrotności kwot wskazanych powyżej</p> <ul style="list-style-type: none"> • do 220 zł. dla refundacji kosztów dojazdu beneficjenta programu na spotkanie z ekspertem PFRON lub kosztów dojazdu eksperta PFRON na spotkanie z beneficjentem programu – w zależności od poniesionych kosztów 	10 %	<ul style="list-style-type: none"> • stopień niepełnosprawności, • wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, • potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu chorobowego, • potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie
Zadanie 4 pomoc w utrzymaniu sprawności technicznej posiadanej protezy	<ul style="list-style-type: none"> • do 30% kwot ww. (tj. wymienionych w Obszarze C Zadaniu 3) tj. w przypadku amputacji: • 3 960 zł. – w zakresie ręki • 8 580 zł. – przedramienia 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • stopień niepełnosprawności, • wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie, • potwierdzona opinią eksperta PFRON stabilność procesu

kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (co najmniej III poziomie jakości)	<ul style="list-style-type: none"> • 9 900 zł. – ramienia lub wyluszczeniu w stawie barkowym • 5 940 zł. – na poziomie stopy lub podudzia • 8 250 zł. – na wysokości uda (także przez staw kolanowy) • 9 900 zł. – uda lub wyluszczeniu w stawie biodrowym 		<ul style="list-style-type: none"> • chorobowego, • potwierdzone opinią eksperta PFRON rokowania uzyskania zdolności do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie
Zadanie 5 pomoc w zakupie skutera inwalidzkiego o napędzie elektrycznym lub oprzyrządowania elektrycznego do wózka ręcznego	<ul style="list-style-type: none"> • 8 250 zł. 	10%	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny stopień niepełnosprawności lub w przypadku osób do 16 roku życia – orzeczenie o niepełnosprawności; • wiek do lat 18 lub wiek aktywności zawodowej lub zatrudnienie; • dysfunkcja narządu ruchu powodująca problemy w samodzielnym przemieszczaniu się; • zgoda lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym

OBSZAR D

POMOC W UTRZYMANIU AKTYWNOŚCI ZAWODOWEJ POPRZEZ ZAPEWNIENIE OPIEKI DLA OSOBY ZALEŻNEJ

pomoc w utrzymaniu aktywności zawodowej poprzez zapewnienie opieki dla osoby zależnej (dziecka przebywającego w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką)	<ul style="list-style-type: none"> • 330 zł miesięcznie tytułem opieki nad jedną (każdą) osobą zależną 	10 %	<ul style="list-style-type: none"> • znaczny lub umiarkowany stopień niepełnosprawności, • aktywność zawodowa; • pełnienie roli przedstawiciela ustawowego lub opiekuna prawnego dziecka
--	--	-------------	---

MODUŁ II – POMOC W UZYSKANIU WYKSZTAŁCENIA NA POZIOMIE WYŻSZYM

Forma i zakres pomocy	Max kwota dofinansowania	Adresaci (warunki uczestnictwa)
1. dodatek na pokrycie kosztów kształcenia	<ul style="list-style-type: none"> • do 1 100 zł. dla wnioskodawców pobierających naukę w szkole policealnej lub kolegium • do 1 650 zł. dla pozostałych wnioskodawców <p>z możliwością zwiększenia tych kwot dodatku, nie więcej jednak niż o:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 770 zł. – w przypadkach, które określi realizator programu (w Powiecie Stalowowolskim w przypadku, gdy wnioskodawca jest osobą ze znacznym stopniem niepełnosprawności); • 550 zł. – w przypadku, gdy wnioskodawca ponosi koszty z tytułu pobierania nauki poza miejscem zamieszkania; • 330 zł. – w przypadku, gdy wnioskodawca posiada aktualną (ważną) Kartę Dużej Rodziny; • 330 zł. – w przypadku, gdy wnioskodawca pobiera naukę jednocześnie na dwóch kierunkach studiów/nauki (przyznanie tej kwoty oznacza dofinansowanie kosztów nauki/udzielenie pomocy także na drugim kierunku); • 220 zł. – w przypadku, gdy wnioskodawca studiuje w przyspieszonym trybie • 330 zł. – w przypadku, gdy wnioskodawcą jest osoba poszkodowana w 2023 lub w 2024 r. w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych • 330 zł. – w przypadku, gdy wnioskodawca korzysta z usług tłumacza języka migowego; • 880 zł. w przypadku, gdy wnioskodawca posiada podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złoży wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w dedykowanym systemie przygotowanym przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, przy czym 	<ul style="list-style-type: none"> • stopień niepełnosprawności, • nauka w szkole wyższej lub szkole policealnej lub kolegium lub przewód doktorki otwarty poza studiami doktoranckimi

	<p>możliwość ta dotyczy tylko tych wnioskodawców, którzy skorzystają z tego zwiększenia po raz pierwszy (wsparcie jest jednorazowe)</p> <ul style="list-style-type: none"> • 550 zł. – w przypadku, gdy wnioskodawca w poprzednim semestrze pobierał lub aktualnie pobiera naukę w formie zdalnej (w tym w systemie hybrydowym) 		
	<p>UWAGA: Ze względu na to, że wysokość dodatku ma charakter progresywny i motywacyjny. Wysokość dodatku dla każdego wnioskodawcy jest uzależniona od jego postępów w nauce i wynosi:</p>		
	<p>do 50% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na pierwszym roku nauki w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym, w przypadku form kształcenia trwających jeden rok – do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku</p>	<p>do 75% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki na kolejnym, drugim roku edukacji w ramach wszystkich form edukacji na poziomie wyższym</p>	<p>do 100% wyliczonej dla wnioskodawcy maksymalnej kwoty dodatku – w przypadku pobierania nauki w kolejnych latach (od trzeciego roku) danej formy edukacji na poziomie wyższym</p>
	<p>przy czym studenci studiów II stopnia i doktoranci szkół doktorskich oraz uczestnicy studiów doktoranckich mogą otrzymać dodatek w kwocie maksymalnej na każdym etapie nauki</p>		
	<p>Dodatek na pokrycie kosztów kształcenia <u>nie przysługuje</u> w przypadku, gdy wnioskodawca, zmieniając kierunek lub szkołę/uczelnę w trakcie pobierania nauki (nie ukończywszy jej), ponownie pobiera naukę na poziomie (semestr/półroczu) objętym uprzednio dofinansowaniem ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych w ramach programu</p>		
	<p>Przekazanie dodatku następuje po zawarciu umowy dofinansowania i przekazaniu realizatorowi programu informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półroczu objętego dofinansowaniem lub po złożeniu zaświadczenia ze szkoły/uczelni, że wnioskodawca uczęszczał na zajęcia, objęte planem/programem studiów/nauki.</p>		
2. dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego	<p>do 4 400,00 zł.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • stopień niepełnosprawności, • przewód doktorski otwarty poza studiami doktoranckimi 	
	<p>Przekazanie dodatku na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego następuje po zawarciu umowy dofinansowania</p>		
3. opłaty za naukę (czesne)	<p>Max kwota dofinansowania</p>	<p>Wkład własny – wnioskodawcy zatrudnieni</p>	<p>Wkład własny – wnioskodawcy niezatrudnieni</p>
	<p><u>Jedna forma kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • równowartość kosztów czesnego w ramach jednej, aktualnie realizowanej formy kształcenia na poziomie wyższym (na jednym kierunku) – niezależnie od daty poniesienia kosztów, przy czym dofinansowanie powyżej 4 400 zł. jest możliwe <u>wyłącznie</u> w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764,00 zł. netto na osobę 	<p>10% wartości czesnego dla zatrudnionych beneficjentów programu - z zastrzeżeniem, że z obowiązku wniesienia wkładu własnego zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 764 zł. (netto) na osobę</p>	<p>nie wymagany</p>
	<p><u>Więcej niż jedna forma kształcenia na poziomie wyższym (tzn. dwa i więcej kierunków studiów)</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • równowartość połowy kosztów czesnego na kolejnym/kolejnych kierunkach nauki, przy czym dofinansowanie powyżej kwoty 2 200 zł. jest możliwe <u>wyłącznie</u> w przypadku, gdy wysokość przeciętnego miesięcznego dochodu wnioskodawcy nie przekracza kwoty 764,00 zł. netto na osobę 	<p>60% wartości czesnego dla zatrudnionych beneficjentów programu - z zastrzeżeniem, że z obowiązku wniesienia wkładu własnego zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 764 zł. (netto) na osobę</p>	<p>50%</p>
	<p>z obowiązku wniesienia wkładu własnego zwolniony jest wnioskodawca, gdy wysokość jego przeciętnego miesięcznego dochodu nie przekracza kwoty 764,00 zł. netto na osobę</p>		
	<p>Przekazanie dofinansowania kosztów opłaty za naukę (czesne) następuje po zawarciu umowy dofinansowania</p>		
	<p>przez przeciętny miesięczny dochód Wnioskodawcy należy rozumieć dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, o jakim mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach</p>		

	rodziny, obliczony za kwartał poprzedzający kwartał, w którym złożono wniosek; dochody z różnych źródeł sumują się; w przypadku działalności rolniczej – dochód ten oblicza się na podstawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2022 r. (Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 września 2023 r), według wzoru: [(5.549 zł x liczba hektarów)/12]/liczba osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy
--	--

W przypadku osób, które mają wszczęty przewód doktorski, a nie są doktorantami szkoły doktorskiej lub uczestnikami studiów doktoranckich, przysługuje wyłącznie dodatek na uiszczenie opłaty za przeprowadzenie przewodu doktorskiego.

Środki finansowe stanowiące udział własny wnioskodawcy mogą pochodzić z różnych źródeł, jednak nie mogą pochodzić ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych.

Refundacja poniesionych kosztów może dotyczyć:

1. w przypadku **Modułu I**
 - Obszar A: Zadanie 1 i 4, Obszar B: Zadanie 1, 3 i 4 oraz Obszar C: Zadanie 1, 3 i 5
- wyłącznie kosztów poniesionych po zawarciu umowy dofinansowania,
 - w pozostałych przypadkach – także kosztów poniesionych do 180 dni przed dniem złożenia wniosku
2. w przypadku **Modułu II – kosztów opłaty za naukę (czesnego) dotyczących bieżącego roku szkolnego lub roku akademickiego, niezależnie od daty ich poniesienia**

W 2024 ROKU W ZAKRESIE MODUŁU I PREFEROWANE SĄ WNIOSKI OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH, KTÓRE:

- uzyskały do wniosku pozytywną opinię eksperta w zakresie dopasowania wnioskowanej pomocy do aktualnych potrzeb wynikających z ich aktywności (eksperta PFRON w ramach Obszaru C Zadania: 1, 3-4, a także eksperta w ramach programu pn. „Centra Informacyjno-doradcze” dla osób z niepełnosprawnością” lub eksperta zaangażowanego przez realizatora) – liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 10,
- posiadają znaczny stopień niepełnosprawności, a w przypadku osób do 16 roku życia – w orzeczeniu o niepełnosprawności posiadają więcej niż jedną przyczynę wydania orzeczenia o niepełnosprawności lub orzeczenie to jest wydane z powodu całościowych zaburzeń rozwojowych (12-C) – liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 10,
- są zatrudnione (w rozumieniu programu) – liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 10,
- posiadają podpis elektroniczny/Profil Zaufany na platformie ePUAP i złożyły wniosek o dofinansowanie w formie elektronicznej w SOW – liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 10, przy czym preferencja ta dotyczy tylko tych wnioskodawców, którzy z niej korzystają po raz pierwszy (preferencja jednorazowa),
- złożyły wniosek w pierwszym półroczu 2024 roku – liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 5,
- w 2023 lub w 2024 roku zostały poszkodowane w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych – liczba punktów preferencyjnych wynosi wówczas 5

III. Warunki wykluczające uczestnictwo w programie:

- w module I i II to wymagalne zobowiązania wobec PFRON,
- w module II to przerwa w nauce, w czasie której osoba nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański lub zdrowotny,
- z uczestnictwa w programie wyłączeni są wnioskodawcy, którzy po otrzymaniu dofinansowania ze środków PFRON na cele określone w ustawie z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, w tym również w ramach programów zatwierdzonych przez Radę Nadzorczą PFRON, naruszyli warunki umowy (między innymi poprzez nieterminowe lub nienależyte wykonywanie zobowiązań wynikających z umowy) i nie doprowadzili do usunięcia uchybień do dnia złożenia wniosku.

IV. Zakres pojęć - ilekroć w niniejszej informacji, programie lub „Kierunkach działań oraz warunkach brzegowych (...) mowa jest o:

1. **aktywności zawodowej** – należy przez to rozumieć:
 - a) zatrudnienie, lub
 - b) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba bezrobotna, lub
 - c) rejestrację w urzędzie pracy jako osoba poszukująca pracy i nie pozostająca w zatrudnieniu, okresy aktywności zawodowej w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres aktywności;
2. **dodatku na pokrycie kosztów kształcenia** – należy przez to rozumieć nie wymagającą rozliczania kwotę przeznaczoną na wydatki wnioskodawcy związane z pobieraniem nauki;

3. **dysfunkcji narządu ruchu (w przypadku Obszaru A)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję stanowiącą podstawę orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności (także orzeczenia o niepełnosprawności), w przypadku osób niepełnosprawnych z dysfunkcją narządu ruchu, która nie jest przyczyną wydania orzeczenia dot. niepełnosprawności, ale jest konsekwencją ujętych w orzeczeniu schorzeń (np. o charakterze neurologicznym - symbol orzeczenia: 10-N lub całościowych zaburzeń rozwojowych - symbol orzeczenia: 12-C), wnioski mogą zostać pozytywnie zweryfikowane pod względem formalnym pod warunkiem, że wnioskodawca dołączy do wniosku zaświadczenie lekarza specjalisty potwierdzające, iż następstwem schorzeń, stanowiących podstawę orzeczenia jest dysfunkcja narządu ruchu;
4. **dysfunkcji narządu ruchu powodującej problemy w samodzielnym przemieszczaniu się (w przypadku Obszaru C Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie się na zewnątrz; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie kończyn dolnych; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarza specjalisty, który oceniając zasadność wyposażenia osoby niepełnosprawnej w przedmiot dofinansowania potwierdzi, iż:
 - a) osoba niepełnosprawna nie ma możliwości samodzielnego poruszania się i przemieszczania się,
 - b) zakres i rodzaj ograniczeń ruchowych osoby ubiegającej się o pomoc, stanowią poważne utrudnienia w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej,
 - c) korzystanie z przedmiotu dofinansowania jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
 - d) korzystanie z przedmiotu dofinansowania nie wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
 - e) nie ma przeciwwskazań medycznych do korzystania z przedmiotu dofinansowania;
- 5) **dysfunkcjach uniemożliwiających samodzielne poruszanie się za pomocą wózka inwalidzkiego o napędzie ręcznym (w przypadku Obszaru C Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć sytuację, kiedy stan zdrowia osoby niepełnosprawnej oraz poziom dysfunkcji narządu ruchu wyklucza samodzielne poruszanie się i przemieszczanie przy pomocy ręcznego wózka inwalidzkiego; brak takiej możliwości powinien wynikać z dysfunkcji charakteryzującej się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie co najmniej jednej kończyny dolnej i górnej; stan ten może wynikać ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. amputacje, porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe) i musi być potwierdzony zaświadczeniem lekarskim; oceniając zasadność dofinansowania zakupu wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym należy brać pod uwagę, czy:
 - a) korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym jest wskazane z punktu widzenia procesu rehabilitacji (czy nie spowoduje wstrzymania lub pogorszenia tego procesu),
 - b) korzystanie z wózka o napędzie elektrycznym wpłynie niekorzystnie na sprawność kończyn,
 - c) istnieją przeciwwskazania do korzystania z wózka o napędzie elektrycznym (np. utraty przytomności, epilepsja),
 - d) zakres i rodzaj ograniczeń stanowi poważne utrudnienie w samodzielnym funkcjonowaniu osoby niepełnosprawnej;
- 6) **dysfunkcji narządu słuchu (w przypadku Obszaru A Zadanie 4 oraz Obszaru B Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu lub wniosek w Obszarze B Zadanie 4 dotyczy osoby niepełnosprawnej w wieku do lat 16 – ubytek słuchu powyżej 70 decybeli (db) w uchu lepszym, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu wydanym przez lekarza specjalistę;
- 7) **dysfunkcji narządu słuchu w stopniu wymagającym korzystania z usług tłumacza języka migowego (w przypadku Obszaru A Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję narządu słuchu stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, w efekcie której osoba niepełnosprawna komunikuje się z otoczeniem metodami wspomagającymi/alternatywnymi, a dla prawidłowej komunikacji w trakcie kursu i egzaminu na prawo jazdy, zgodnie z oświadczeniem/zapotrzebowaniem wnioskodawcy, niezbędne jest wsparcie w formie usługi tłumacza migowego;
- 8) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, a także w przypadku:

- a) gdy dysfunkcja narządu wzroku nie jest przyczyną wydania orzeczenia o znacznym stopniu niepełnosprawności, ale wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,05 lub ma zwężenie pola widzenia do 20 stopni,
- b) osób niepełnosprawnych w wieku do 16 roku życia – gdy wnioskodawca przedłoży zaświadczenie lekarskie wystawione przez lekarza okulistę potwierdzające, że osoba niepełnosprawna, której dotyczy wniosek, ma ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,3 lub ma zwężenie pola widzenia do 30 stopni,
- z uwzględnieniem punktu 8a);
- 8a) **osobie niewidomej** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną z dysfunkcją narządu wzroku, o której mowa w punkcie 8 z tym, że w przypadku:
- a) osoby posiadającej znaczny stopień niepełnosprawności, ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym jest równa lub niższa niż 0,05 lub pole widzenia jest zwężone do 20 stopni,
- b) osoby niepełnosprawnej w wieku do 16 roku życia, ostrość wzroku (w korekcji) w oku lepszym jest równa lub niższa niż 0,1 lub pole widzenia jest zwężone do 30 stopni,
- co musi wynikać z zaświadczenia lekarskiego wystawionego przez lekarza okulistę;
- 9) **dysfunkcji narządu wzroku (w przypadku Obszaru B Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć dysfunkcję wzroku stanowiącą powód wydania orzeczenia o umiarkowanym stopniu niepełnosprawności, a w przypadku, gdy orzeczenie jest wydane z innego powodu – także dysfunkcję powodującą obniżenie ostrości wzroku (w korekcji) w oku lepszym równą lub poniżej 0,1 lub zwężenie pola widzenia do 30 stopni, potwierdzoną zaświadczeniem lekarskim wystawionym przez lekarza okulistę;
- 10) **dysfunkcji obu kończyn górnych (w przypadku Obszaru B Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć stan potwierdzony zaświadczeniem lekarskim wydanym przez lekarza specjalistę: wrodzony brak lub amputację obu kończyn górnych – co najmniej w obrębie przedramienia, a także dysfunkcję charakteryzującą się znacznie obniżoną sprawnością ruchową w zakresie obu kończyn górnych w stopniu znacznie utrudniającym korzystanie ze standardowego sprzętu elektronicznego, wynikająca ze schorzeń o różnej etiologii (m.in. porażenia mózgowie, choroby neuromięśniowe);
- 11) **ekspercie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w przypadku Obszaru C Zadanie 3 i 4)** – należy przez to rozumieć konsultanta wojewódzkiego z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii albo innego specjalistę w tych dziedzinach, wskazanego przez jednego z wymienionych konsultantów wojewódzkich, który prowadzi na terenie danego województwa długotrwałą opiekę protetyczną nad osobami po amputacjach kończyn; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem protezowni (zakładu ortopedycznego); ekspertom Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych przysługuje wynagrodzenie za wydanie opinii do wniosku zakwalifikowanego do dofinansowania, w zakresie:
- a) stabilności procesu chorobowego wnioskodawcy,
- b) rokowań co do zdolności wnioskodawcy do pracy w wyniku wsparcia udzielonego w programie, oraz o ile dotyczy:
- c) celowości zwiększenia jakości protezy do poziomu IV (dla zdolności do pracy wnioskodawcy) i zwiększenia kwoty dofinansowania;
- 12) **ekspercie Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (w przypadku Obszaru C Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć (na potrzeby programu) lekarza specjalistę z dziedziny rehabilitacji medycznej lub ortopedii i traumatologii narządu ruchu albo innego lekarza specjalistę w dziedzinie związanej z przedmiotem dofinansowania, lub wskazanego przez dyrektora Oddziału PFRON, posiadającego odpowiednie kwalifikacje pracownika PFRON zatrudnionego na stanowisku ds. CIDON; ekspertem nie może być osoba, która aktualnie oraz w ciągu ostatnich 3 lat, była przedstawicielem prawnym lub handlowym, członkiem organów nadzorczych bądź zarządzających lub pracownikiem firm(y), oferujących sprzedaż towarów/usług będących przedmiotem wniosku ani nie jest i nie był w żaden inny sposób powiązany z zarządem tych firm poprzez np.: związki gospodarcze, rodzinne, osobowe itp.; zlecenie na zaopatrzenie w wyroby medyczne na wózek inwalidzki o napędzie elektrycznym (specjalny) potwierdzone przez Narodowy Fundusz Zdrowia jest traktowane przez realizatora jak pozytywna opinia eksperta PFRON w zakresie rokowania uzyskania przez potencjalnego beneficjenta zdolności do pracy albo

do podjęcia nauki w wyniku wsparcia udzielonego w programie; w razie wątpliwości co do tych rokowań, realizator programu może skierować potencjalnego beneficjenta na dodatkowe badanie przez eksperta PFRON, będącego lekarzem specjalistą; ekspert PFRON będący pracownikiem PFRON zatrudnionym na stanowisku ds. CIDON rekomenduje kwotę dofinansowania, jeśli przekracza ona kwotę wskazaną w ustępie 9 punkt 3 litera a);

- 13) **ePUAP** – należy przez to rozumieć Elektroniczną Platformę Usług Administracji Publicznej;
- 14) **gospodarstwie domowym wnioskodawcy** – należy przez to rozumieć, w zależności od stanu faktycznego:
 - a) **wspólne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca ma wspólny budżet domowy z innymi osobami, wchodzącymi w skład jego rodziny,
lub
 - b) **samodzielne gospodarstwo** – gdy wnioskodawca mieszka oraz utrzymuje się samodzielnie i może udokumentować, że z własnych dochodów lub przy wsparciu właściwych instytucji, ponosi wszelkie opłaty z tego tytułu,
przy czym wnioskodawcę, który ukończył 25 rok życia i nie osiąga własnych dochodów ani nie korzysta ze wsparcia właściwych instytucji, zalicza się do wspólnego gospodarstwa domowego rodziców/ opiekunów;
- 15) **informacji o zaliczeniu przez wnioskodawcę semestru/półroczna objętego dofinansowaniem** – należy przez to rozumieć każdą udokumentowaną informację potwierdzającą, że student pobierał naukę w semestrze objętym dofinansowaniem (np. wpis na kolejny semestr, w tym warunkowy, informacja o dopuszczeniu do sesji egzaminacyjnej, potwierdzenie zdania egzaminu w trakcie sesji egzaminacyjnej, np. w formie oceny itp.); źródłem informacji może być np. indeks, wydruk z USOS potwierdzony przez uczelnię/szkołę, zaświadczenie uczelni/szkoły, itp.;
- 16) **Karcie Dużej Rodziny** – należy przez to rozumieć dokument identyfikujący członka rodziny wielodzietnej, zgodnie z ustawą z dnia 5 grudnia 2014 roku o Karcie Dużej Rodziny lub inny dokument, na podstawie którego wnioskodawca objęty jest działaniami/ulgami adresowanymi do rodzin wielodzietnych, ujętymi w ramy programów, które pod różnymi nazwami funkcjonują w Polsce, bądź wprowadzonymi jako samodzielny instrument nieobudowany programem;
- 17) **kolegium** – należy przez to rozumieć kolegium działające zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe;
- 18) **kosztach kursu i egzaminów (w przypadku Obszaru A Zadanie 2 i Zadanie 3)** – należy przez to rozumieć koszty związane z uczestnictwem osoby niepełnosprawnej w kursie i przeprowadzeniem egzaminu, w tym także wszelkie opłaty z nimi związane oraz jazdy doszkalające;
- 19) **kosztach utrzymania sprawności technicznej posiadanego:**
 - a) **sprzętu elektronicznego (Obszar B Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć koszty związane z utrzymaniem sprawności technicznej sprzętu elektronicznego, w tym koszt zakupu dodatkowych elementów, służących rozbudowie posiadanego sprzętu lub dodatkowego wyposażenia lub oprogramowania (w celu osiągnięcia optymalnych wymogów technicznych lub dokonania koniecznych aktualizacji, niezbędnych do zachowania funkcjonalności sprzętu lub oprogramowania), a także koszt niezbędnych napraw, przeglądów czy konserwacji; mogą to być również nowsze od tych posiadanych przez wnioskodawcę modele: urządzeń (np. smartfon, tablet, skaner, drukarka, router itp.) lub wersje oprogramowania (opłata subskrypcyjna, aktualizacja do nowszej wersji) itp.,
 - b) **skutera lub wózka inwalidzkiego o napędzie elektrycznym (Obszar C Zadanie 2)** – należy przez to rozumieć koszt zakupu akumulatora lub akumulatorów do pojazdu, a także inne koszty: niezbędnych napraw, przeglądów czy konserwacji, koszt zakupu dodatkowych elementów lub dodatkowego wyposażenia w celu osiągnięcia optymalnych wymogów technicznych lub poprawy stanu technicznego pojazdu lub niezbędnych dla zachowania albo poprawy funkcjonalności pojazdu, sprawności i bezpieczeństwa poruszania się przy pomocy wózka/skutera;
- 20) **kosztach zapewnienia opieki dla osoby zależnej (Obszar D)** – należy przez to rozumieć koszty związane z pobytem dziecka w żłobku, przedszkolu, klubie dziecięcym, punkcie przedszkolnym, zespole wychowania przedszkolnego, oddziale przedszkolnym w szkole (opłaty potwierdzone dokumentem finansowym wystawionym przez daną placówkę, np. opłata stała za pobyt lub wyżywienie, na Radę Rodziców), a także koszty sprawowania opieki przez dziennego opiekuna lub nianię;
- 21) **miejscu zamieszkania** – należy przez to rozumieć, zgodnie z normą kodeksu cywilnego (artykuł 25 KC) miejscowość, w której wnioskodawca przebywa z zamiarem stałego pobytu, będąca ośrodkiem życia

codziennego wnioskodawcy, w którym skoncentrowane są jego plany życiowe (cechy ośrodka osobistych i majątkowych interesów); o miejscu zamieszkania nie decyduje jedynie fakt przebywania w określonym mieście, ale również zamiar stałego pobytu i chęć skoncentrowania swoich interesów życiowych w danym miejscu; można mieć tylko jedno miejsce zamieszkania; miejscem zamieszkania dziecka pozostającego pod władzą rodzicielską jest miejsce zamieszkania rodziców albo tego z rodziców, któremu wyłącznie przysługuje władza rodzicielska lub któremu zostało powierzone wykonywanie władzy rodzicielskiej;

- 22) **nauce (w przypadku Obszaru C Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć naukę w ramach każdej z form edukacji przewidzianych w artykule 2 ustawy z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe, a także w szkole wyższej lub w ramach przewodu doktorskiego otwartego poza studiami doktoranckimi;
- 23) **nauce w szkole wyższej** – należy przez to rozumieć naukę w następujących formach edukacji na poziomie wyższym: studia pierwszego stopnia, studia drugiego stopnia, jednolite studia magisterskie, studia podyplomowe lub doktoranckie (trzeciego stopnia) prowadzone przez szkoły wyższe w systemie stacjonarnym (dziennym) lub niestacjonarnym (wieczorowym, zaocznym lub eksternistycznym, w tym również za pośrednictwem Internetu) lub szkoły doktorskie;
- 24) **opłacie za naukę (czesne)** – należy przez to rozumieć opłatę pobieraną za naukę w szkole policealnej lub wyższej w okresie objętym umową dofinansowania; opłata za naukę (czesne) nie obejmuje innych opłat z tytułu usług edukacyjnych (przykładowo: opłaty wpisowej, opłat związanych z kosztami wynikającymi z wyrównaniem różnic programowych, opłaty związanej z powtarzaniem określonych zajęć z powodu niezadowolających wyników w nauce, za zajęcia nieobjęte planem studiów, za inne niż filologia studia realizowane w języku obcym) ani innych opłat przewidzianych przepisami prawa powszechnie obowiązującego (przykładowo za wydanie: legitymacji studenckiej i jej duplikatu, dyplomu ukończenia studiów, jego duplikatu oraz dodatkowego odpisu dyplomu w tłumaczeniu na język obcy, itp.), które to koszty mogą być pokrywane przez beneficjenta pomocy ze środków dofinansowania przyznanego w formie dodatku na pokrycie kosztów kształcenia;
- 25) **oprzyrządowaniu elektrycznym do wózka ręcznego (w przypadku Obszaru C Zadanie 5)** – należy przez to rozumieć przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym) możliwe do zamontowania w standardowym wózku inwalidzkim (ręcznym), gwarantujące maksymalne odciążenie przy jeździe, pchaniu lub hamowaniu wózka, także na nierównych nawierzchniach, zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne przemieszczanie się;
- 26) **oprzyrządowaniu samochodu (w przypadku Obszaru A Zadanie 1)** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności adresata programu urządzenia (montowane fabrycznie lub dodatkowo) lub również wyposażenie samochodu, które umożliwia użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją ruchu lub przewożenie samochodem osoby niepełnosprawnej oraz niezbędnego sprzętu rehabilitacyjnego; do mobilnych przedmiotów można zaliczyć przykładowo: specjalny fotel pasażera, w tym fotelik dziecięcy, podnośnik lub najazd/podjazd/rampę podjazdową do wózka inwalidzkiego, dodatkowe pasy do mocowania wózka inwalidzkiego itp.;
- 27) **oprzyrządowaniu samochodu (w przypadku Obszaru A Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć dostosowane do indywidualnych potrzeb związanych z rodzajem niepełnosprawności wnioskodawcy wyposażenie/technologie, sprzęty i urządzenia, montowane w samochodzie, a także inne np. mobilne sprzęty i urządzenia również technologie i oprogramowanie), które umożliwiają użytkowanie samochodu przez osobę niepełnosprawną z dysfunkcją słuchu, w tym wspomagające poprawną komunikację z osobą niesłyszącą (komunikator, tablet ze specjalnym oprogramowaniem), sygnalizatory i aplikacje, z wyłączeniem aparatów słuchowych;
- 28) **osobie głuchoniewidomej** – należy przez to rozumieć osobę niepełnosprawną, która na skutek równoczesnego uszkodzenia słuchu i wzroku napotyka bardzo duże trudności w wymianie informacji oraz w komunikowaniu się, stan ten musi być potwierdzony w odpowiednim dokumencie lub zaświadczeniu lekarskim;
- 29) **osobie poszkodowanej w wyniku działania żywiołu lub innych zdarzeń losowych** – należy przez to rozumieć:
 - a) osobę zamieszkującą na terenie gminy umieszczonej w wykazie określonym w rozporządzeniu Prezesa Rady Ministrów, wydanym na podstawie artykułu 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2001 roku o szczególnych zasadach odbudowy, remontów i rozbiórek obiektów budowlanych zniszczonych lub uszkodzonych w

wyniku działania żywiołu, wobec której (lub wobec członka jej gospodarstwa domowego) podjęta została decyzja o przyznaniu zasiłku celowego w związku z wystąpieniem zdarzenia noszącego znamiona klęski żywiołowej dla osób lub rodzin, które poniosły straty w gospodarstwach domowych (budynkach mieszkalnych, podstawowym wyposażeniu gospodarstw domowych) na podstawie artykułu 40 ustęp 2 i ustęp 3 ustawy z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej,

a także,

b) osobę, którą dotknęło inne zdarzenie losowe, skutkujące stratami materialnymi w gospodarstwie domowym (np. pożar, kradzież, zalanie), udokumentowane/ potwierdzone przez właściwą jednostkę (np. jednostkę pomocy społecznej, straż pożarną, Policję);

30) **osobie zależnej (w przypadku Obszaru D)** – należy przez to rozumieć dziecko będące pod opieką wnioskodawcy i przebywające w żłobku lub przedszkolu albo pod inną tego typu opieką w ramach: klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole, a także pod opieką dziennego opiekuna lub niani (w przypadku dzieci w wieku pozwalającym na przyjęcie do żłobka lub przedszkola lub klubu dziecięcego, punktu przedszkolnego, zespołu wychowania przedszkolnego, oddziału przedszkolnego w szkole);

31) **pomocy w zakupie i montażu oprzyrządowania do samochodu** – należy przez to rozumieć taką sytuację, gdy wnioskodawca, będąc posiadaczem samochodu otrzymuje dofinansowanie na jego oprzyrządowanie; w przypadku, gdy wnioskodawca na dzień złożenia wniosku nie jest posiadaczem samochodu (dopiero zamierza zakupić samochód), pomoc może zostać przekazana, gdy stanie się jego posiadaczem (właścicielem lub współwłaścicielem); w przypadku osób niepełnoletnich i pozbawionych zdolności do czynności prawnych, posiadaczem samochodu jest wnioskodawca (opiekun prawny lub przedstawiciel ustawowy); w przypadku, gdy wnioskodawca ubiega się o dofinansowanie wyłącznie sprzętu/urządzeń mobilnych (niemontowanych w samochodzie na stałe), posiadanie samochodu może być udokumentowane aktualną umową (np. umowa użytkowania, najmu, użyczenia, dzierżawy itd.); pomoc w zakupie i montażu oprzyrządowania nie dotyczy zakupu samochodu, przedmiot pomocy jest wskazany w punktach: 26 i 27; do rozliczenia udzielonego dofinansowania niezbędny jest dokument wskazujący wysokość kosztu zakupu lub montażu oprzyrządowania do samochodu (np. wyodrębniona pozycja objęta dofinansowaniem lub odpowiednia adnotacja/uwaga na fakturze VAT, opinia rzeczoznawcy);

32) **poziomie jakości protez kończyny górnej** – należy przez to rozumieć:

a) poziom I - prosta proteza o funkcji głównie kosmetycznej ewentualnie z najprostszymi elementami mechanicznego ustawiania pozycji łokcia i nadgarstka; do wykonania w ramach limitu NFZ; nie przywraca nawet podstawowych funkcji utraconej ręki,

b) poziom II - proteza z prostymi elementami mechanicznymi oraz standardowym zawieszeniem na kikucie; w zasadzie możliwa do wykonania w ramach NFZ z niewielką dopłatą; nie uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu wystarczającym dla podjęcia aktywności zawodowej,

c) poziom III - proteza z precyzyjnymi elementami mechanicznymi oraz nowoczesnym zawieszeniem kikuta (także z wykorzystaniem technologii silikonowej) oraz bardzo dobrym wykończeniem kosmetycznym; uniezależnia pacjenta od otoczenia w stopniu umożliwiającym podjęcie aktywności zawodowej,

d) poziom IV - proteza z elementami bioelektrycznymi (lub elementy kombinowane bioelektryczne i mechaniczne - tzw. hybrydowa); proteza w części bioelektrycznej sterowana impulsami z zachowanych grup mięśniowych; w znacznym stopniu pozwala na uniezależnienie się od otoczenia, jednak nie zawsze jest akceptowana przez pacjentów, w szczególności z powodu znacznej wagi;

33) **poziomie jakości protez kończyny dolnej** – należy przez to rozumieć:

a) poziom I - proteza wykonana w ramach limitu NFZ; posiada najprostsze elementy mechaniczne; nie daje możliwości lokomocyjnych dla codziennego funkcjonowania pacjenta,

b) poziom II - poziom podstawowy umożliwiający w miarę sprawne poruszanie się pacjenta; proteza taka jednak nie daje rzeczywistych możliwości intensywnego, bezpiecznego jej użytkowania potrzebnego do codziennej aktywności zawodowej,

c) poziom III - poziom bardzo dobry; proteza taka wykonana na nowoczesnych elementach (stopa, staw kolanowy) oraz posiadająca bardzo dobre zawieszenie w leju, także na elementach silikonowych; w tej grupie protez pacjent może otrzymać zaopatrzenie zapewniające takie możliwości lokomocyjne, aby mógł podjąć lub kontynuować aktywność zawodową,

- d) poziom IV - grupa najnowocześniejszych w świecie protez, także z elementami sterowanymi cyfrowo, z wielowarstwowymi lejami oraz najlżejszymi elementami nośnymi; umożliwiają w niektórych przypadkach także aktywność sportową i rekreacyjną pacjentów;
- 34) **półroczu/semestrze** – należy przez to rozumieć okres, na który może zostać przyznana pomoc finansowa na pokrycie kosztów nauki, obejmujący zajęcia dydaktyczne i sesję egzaminacyjną;
- 35) **prawie jazdy** – należy przez to rozumieć dokument wydany przez odpowiednie organy państwowe, potwierdzający uprawnienia jego posiadacza do prowadzenia pojazdów mechanicznych, z wyłączeniem kategorii: A, A1, A2 i AM;
- 36) **Profilu Zaufanym** – należy przez to rozumieć sposób uwierzytelniania wnioskodawcy/ użytkownika dostępny na ePUAP;
- 37) **protezie kończyny, w której zastosowano nowoczesne rozwiązania techniczne (Obszar C Zadanie nr 3 i nr 4)** – należy przez to rozumieć protezę/protezy kończyny górnej i/lub dolnej na III lub IV poziomie jakości protez;
- 38) **przeciętnym miesięcznym dochodzie wnioskodawcy** - należy przez to rozumieć dochód w przeliczeniu na jedną osobę w gospodarstwie domowym wnioskodawcy, o jakim mowa w ustawie z dnia 28 listopada 2003 roku o świadczeniach rodzinnych, obliczony za kwartał poprzedzający kwartał, w którym złożono wniosek; dochody z różnych źródeł sumują się; w przypadku działalności rolniczej – dochód ten oblicza się na podstawie wysokości przeciętnego dochodu z pracy w indywidualnych gospodarstwach rolnych z 1 ha przeliczeniowego w 2022 roku (Obwieszczenie Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 21 września 2023 r.), według wzoru: $[(5.549 \text{ zł} \times \text{liczba hektarów})/12]/ \text{liczba osób w gospodarstwie domowym wnioskodawcy}$;
- 39) **przerwie w nauce (w przypadku modułu II)** – należy przez to rozumieć przerwę w kontynuowaniu nauki, w trakcie której osoba niepełnosprawna nie ponosi kosztów nauki, np. urlop dziekański, urlop zdrowotny;
- 40) **skuterze o napędzie elektrycznym** – należy przez to rozumieć czterokołowy lub trzykołowy skuter/pojazd o napędzie elektrycznym, także składany/kompaktowy, pełniący funkcję wózka inwalidzkiego przeznaczonego dla osoby niepełnosprawnej ruchowo do poruszania się, także z pomocą opiekuna; skuter wyposażony jest m.in. w oddzielną, nastawną kolumnę kierownicy;
- 41) **spowolnienie toku studiów/nauki** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów/nauki lub indywidualny tok studiów/nauki, przyjęty na podstawie decyzji uczelni/szkoły, umożliwiający wydłużenie okresu trwania studiów/nauki (np. jeden semestr w ciągu roku akademickiego/szkolnego). O ile decyzja o spowolnieniu toku studiów/nauki nie jest decyzją o powtarzaniu roku, wnioskodawca może korzystać z pomocy w module II na zasadach ogólnych;
- 42) **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu (w przypadku Obszaru B Zadanie 1 i 3)** – należy przez to rozumieć komputer (stacjonarny lub mobilny) lub współpracujące z nim urządzenia i dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków rodzaju i stopnia niepełnosprawności (z uwzględnieniem definicji urządzeń brajlowskich); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne dla danego rodzaju dysfunkcji - potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta;
- 43) **sprzęcie elektronicznym lub jego elemencie lub oprogramowaniu (w przypadku Obszaru B Zadanie 4)** – należy przez to rozumieć elektroniczne sprzęty i urządzenia lub ich elementy, a także dedykowane oprogramowanie, umożliwiające ograniczanie skutków dysfunkcji narządu słuchu, w tym przede wszystkim sprzęty i urządzenia mobilne (np. laptop, tablet, smartfon); głównym kryterium uznania kwalifikowalności danego kosztu są indywidualne i specyficzne potrzeby związane z rehabilitacją zawodową i społeczną potencjalnego beneficjenta, w tym potrzeba komunikowania się;
- 44) **studiach w przyspieszonym trybie** – należy przez to rozumieć indywidualną organizację studiów lub indywidualny tok studiów, przyjęty na podstawie decyzji uczelni, umożliwiający skrócenie okresu trwania studiów, przy czym program studiów w przyspieszonym trybie (np. trzy semestry w ciągu roku akademickiego) musi być zgodny z obowiązującymi standardami kształcenia dla danego kierunku studiów i zgodny z obowiązującym planem ogólnym studiów;
- 45) **szkole policealnej** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną szkołę policealną, działającą zgodnie z ustawą z dnia 14 grudnia 2016 roku Prawo oświatowe;
- 46) **szkole wyższej** – należy przez to rozumieć publiczną lub niepubliczną uczelnię, w tym szkołę doktorską, działającą zgodnie z ustawą z dnia 20 lipca 2018 roku Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce lub uczelnię

zagraniczną, a także szkołę wyższą i wyższe seminarium duchowne prowadzone przez Kościół Katolicki lub inne kościoły i związki wyznaniowe;

- 47) **urządzeniach brajlowskich** – należy przez to rozumieć elektroniczne urządzenia, zdolne tworzyć wypukłą formę informacji wyjściowej, możliwą do odczytania przy pomocy zmysłu dotyku;
- 48) **wózku ręcznym z oprzyrządowaniem elektrycznym** – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki, w tym aktywny, wyposażony w przystawne elementy/osprzęt (napęd elektryczny wraz z wyposażeniem, także dodatkowym), zwiększające mobilność osoby niepełnosprawnej i umożliwiające samodzielne lub przy pomocy opiekuna przemieszczanie się;
- 49) **wózku inwalidzkim o napędzie elektrycznym** – należy przez to rozumieć wózek inwalidzki wyposażony w napęd elektryczny i akumulatory, przeznaczony do przemieszczania się głównie wewnątrz, ale także na zewnątrz pomieszczeń, wraz z wyposażeniem, także dodatkowym, również z pomocą opiekuna; wózek poprawia lub utrzymuje wydolność osoby niepełnosprawnej ruchowo w zakresie mobilności użytecznej w czynnościach codziennych i samoobsłudze, a także uczestniczenia społecznego (w szczególności uczestniczenia w edukacji, wykonywania pracy zarobkowej);
- 50) **wymagalnych zobowiązaniach** – należy przez to rozumieć:
- a) w odniesieniu do zobowiązań o charakterze cywilnoprawnym – wszystkie bezsporne zobowiązania, których termin płatności dla dłużnika minął, a które nie zostały ani przedawnione ani umorzone,
 - b) w odniesieniu do zobowiązań publicznoprawnych, wynikających z decyzji administracyjnych wydawanych na podstawie przepisów k.p.a. – zobowiązania:
 - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem dnia, w którym decyzja stała się ostateczna – w przypadku decyzji, w których nie wskazano terminu płatności,
 - wynikające z decyzji ostatecznych, których wykonanie nie zostało wstrzymane z upływem terminu płatności oznaczonego w decyzji – w przypadku decyzji z oznaczonym terminem płatności,
 - wynikające z decyzji nieostatecznych, którym nadano rygor natychmiastowej wykonalności;
- 51) **zatrudnieniu** – należy przez to rozumieć (na potrzeby programu):
- a) stosunek pracy na podstawie umowy o pracę, zawartej na czas nieokreślony lub określony, jednakże nie krótszy niż 3 miesiące,
 - b) stosunek pracy na podstawie powołania, wyboru, mianowania oraz spółdzielczej umowy o pracę, jeżeli na podstawie przepisów szczególnych pracownik został powołany na czas określony; okres ten nie może być krótszy niż 3 miesiące,
 - c) działalność rolniczą w rozumieniu ustawy z dnia 20 grudnia 1990 roku o ubezpieczeniu społecznym rolników,
 - d) działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców,
 - e) zatrudnienie na podstawie umowy cywilnoprawnej, zawartej na okres nie krótszy niż 6 miesięcy (okresy obowiązywania umów następujących po sobie, sumują się),
 - f) w przypadku modułu I także:
 - staż zawodowy w rozumieniu ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 roku o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
 - wolontariat w rozumieniu ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, jeśli porozumienie z korzystającym obejmuje co najmniej 6 miesięcy i trwa na dzień złożenia wniosku oraz zawarcia umowy dofinansowania,okresy zatrudnienia wnioskodawcy w ramach ww. mogą się sumować, jeśli następują po sobie w okresie nie dłuższym niż 30 dni, przy czym czas przerwy nie wlicza się w okres zatrudnienia;
- 52) **zdarzeniach losowych** – należy przez to rozumieć potwierdzone przez właściwe jednostki zdarzenia, nieprzewidziane i niezawinione przez wnioskodawcę/ podopiecznego wnioskodawcy, które były nie do uniknięcia nawet przy zachowaniu należytej staranności, skutkujące utratą, zniszczeniem lub uszkodzeniem przedmiotu dofinansowania w stopniu uniemożliwiającym użytkowanie i naprawę;
- 53) **zgodzie lekarza specjalisty na użytkowanie skutera o napędzie elektrycznym lub wózka ręcznego z oprzyrządowaniem elektrycznym (w przypadku Obszaru C zadanie 5)** – należy przez to rozumieć pozytywną opinię lekarza w zakresie wskazanym w punkcie 4 litery b-e.